

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published bi-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$1.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видля Робітничо-Фермерське Видавництво Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщені в газеті рукописи не звертаються, хіба що дописувач визначить, що бажав звороту свого рукопису на випадок його непоміщення, та зазначити поштовою стрічкою на його пересилку.

ХТО І ЯК ПРАВИТЬ ПОЛЬЩЕЮ.

Хто ніни править Польщею? А хто править кожною капіталістичною державою?

Уряд — кажуть — править. А хто править урядом? Ну, хіба-ж варто над таким питанням ламати собі голову, коли можна говорити про щось таке, над чим не треба задумуватися. А воно, коли не завжди, то хоч час від часу таки треба робітникам задумуватися над таким питанням: Коли держава править уряд, то хто править урядом, парламентом?

Орган Червоної Армії “Красная Звезда” з 21. січня надрукував цікаві документи про те, хто править польською державою! В Польщі дискутують в союми зміни польської конституції. Хоч та польську конституцію давно вже кожний дефеанізм сховав в кишеню, то проте для людського ока її панам потрібно мати.

І цікаве “Красная Звезда” виявляє: поки сойм дискутує, з’їзд польських легіонерів вже ухвалив зміни конституції і уряд Пилсудського ці зміни вже одобрив... А ви в соймі дискутуєте собі здоровеньки.

Навіть на з’їзд легіонерів конституцію принесено вже змінену й одобрену урядом. Зміни її самий штаб легіонерів, потім одобрив уряд, потім одобрив з’їзд, потім одобрив уряд, тепер дискутує сойм, якого ніхто не слухає, хіба що він одобрить те, що сказав штаб легіонерів. А штаб легіонерів сказав, а уряд і з’їзд одобрив, ось що!

“Сойм розпускається наказом начальника держави незалежно від згоди трох п’ятих голосів сойму”.

“Права сойму бути розпущеним з власного бажання анулюються”.

“Сенат зривається в правах з соймом і становиться законодавчою палатою “вето”, який примушує сойм переглядати й відновлювати законопроекти”.

“Число членів сенату збільшується до одної третини числа членів сойму. І це число збільшується не виборами, але їх назначає начальник держави”.

І далі в тому дусі. Але-ж бо зацікавлений читач скаже: “Ну, гаразд, штаб легіонерів змінив конституцію, уряд з цим згодився, з’їзд легіонерів з цим згодився, сойм... також згодився, населення його згоди ніхто й не питає — але хто сказав штабові легіонерів таке робити, хто ним править?”

Таке запитання цікаво на місці. Сто процент воно на місці. Відповідь на него є така: читали ви про те, як французький генерал Лерон мандрував по балканських краях? Бачили ви карикатуру недавно в “УРВ”, за підписом “французький барабанщик”? Оце й значить, що польським, румунським, сербським і чехословацьким воєнними штабами керують барабанщики генеральних штабів великих імперіалістичних держав. Злучені Держави Північної Америки мають, наприклад, у Варшаві свого постійного фінансового представника, Морганового барабанщика. Так ось ті міжнародні барабанщики керують всіма військовими штабами менших країн, а не тільки своїх власних.

ЯК ВОНО ВИКОНУЄТЬСЯ НА ДІЛІ?

На ділі воно виконується так: треба Пилсудському грошей — він просить їх в американських капіталістів. Вони йому позичають гроші, забираючи за процент чи під моргезд польські залізничні та інші підприємства. Треба Пилсудському зброї — йому дають французькі капіталісти за нафту, за ліси та ще й за запоруку французького генерального штабу. Отак і починають через своїх агентів правити країною невидимі уряди. Вони-ж то й підпускають все через своїх ставленників — Пилсудського, Залеського і ин. А ті, щоб не виглядало, що ото вони все згори диктують, підпускають свої резолюції та пропозиції через такі “громадянські організації”, як легіонери, стьшєцьки, а ці останні ухвалюють на своїх з’їздах. Сойм потім рипається, дискутує, протестує, а з него верховоди в кулак сміються. Коли-ж сойм таки вирється, тоді верховоди дадуть йому тим кулаком по голові і сойм очамреє.

Оце вам і вся стратегія. Сойм і не стямиться, коли прочитає в конституції, що його кожною хвилиною наказом згори може розігнати начальник держави з Парижу або з Лондону чи з Нью-Йорку.

Або соймові ще скажуть просто на глум таке: “Права сойму бути розпущеним з власного бажання анулюються”. Іншими словами: Сойм, переконавшись у своєму безсилстві щось зробити, ухвалює розв’язати себе. “Nothing doing”. Начальник держави не дозволяє соймові розійтись — і сиди. Хочеш, чи не хочеш — сиди і рійнай справі так, як начальник держави скаже.

Такі то чудасії можуть витворювати сучасні фашисти з конституціями та парламентами. Така то буржуазна демократія. Ви скажете, така вона лише в Польщі. А що з канадійською демократією зробив директор поліції в Торонто?

Зрештою — хто-ж знає який це директор зробив: чи справді директор поліції, чи директор великого капіталістичного підприємства, чи директор котрогось великого канадійського банку?

ГОЛОД І НУЖДА СЕРЕД АНГЛІЙСЬКИХ МАЙНЕРІВ.

“Умові й фізичні муки безробітних майнерів і їхніх родин описується в алірууючому звіті про загальне положення в Подудсвій Валлі (у Великій Британії), що його видали експерти міністерства здоров’я після переведеної інвестиції вуглевих піків” — так починається телеграма з Лондону з 21. лютого.

Далі ті “експерти” кажуть, що “положення немає собі паралелі (порівняння) в модерній історії цієї країни”. “До него можна привряти бавовняний голод від 1862 до 1864 року”. Цікаві експерти й цікаве вони говорять. Населення майнерів висоголодне, матері й діти голодні, обірвані, втрачають людський розум. “Таймс”, найбільша капіталістична газета в Англії, пише про страшну смертність серед майнерського населення, туберкульозу й каліце, щоб населення країни рятувало вимараючих майнерів і їхні родини.

Оттакі крокодилські слози проливають ніни британські капіталісти над своїми жертвами. Сам прем’єр Балдвін збирається на нараду з езекутивною Майнерською Федерацією на 5. лютого. Почекаємо ще з тиждень, а почемо це плач Мек-Доналда над долею майнерів.

Щасливі майнери, як їх тепер всі жалюють. Але що ті самі людожери робили з тими самими майнерами в 1925 році, а потім в 1926 році, коли майнери вийшли на страйк борючись за те, щоб мати кусок хліба і нешадну одежину для своїх дітей? Що тоді казали Балдвіни, Мек-Доналди і всі міністерські та трейд-юніонні експерти від страйкфолдства?

Коли на весні 1925 року властители копаєцькі рішили зривати майнерам заробітну платню, коли майнери загрозили страйком, то прем’єр Балдвін, будучи до цього несподіваний, не маючи під руками готової страйкфолдської організації, не будучи певний підтримки трейд-юніонних лідерів, солоні заплатив капіталістам з державної каси, щоб хоч на рік відтягнути страйк і підготувати ґрунт страйкфолдським силам. Б прогнуну року була пушена в рух вся державна й капіталістична машина, щоб зорганізувати всі темні сили країни для боротьби з неминучим страйком.

Прийшов 1. травень 1926 року. Капіталісти знизили майнерам заробітну платню. Прем’єр Балдвін та його урядові експерти чекали вже безпечно, пригтовані на всякі ентуальності. Мідьйони робітників інших юній вийшли на страйк із солідарності до майнерів. Побіда була заперена. І якраз в ту хвилину була пушена в рух вся капіталістична машина країни, наймогутнішою частиною якої були езекутивні трейд-юніонні лідери. Вони пустили в рух всю свою силу й розбили генеральний страйк. Майнери лишилися самотні. Самотні боролися вони вісім місяців. Другий і Амстердамський Інтернаціонали про них забули. Ні, не забули. Вони казали робітникам-майнерам Польщі, Бельгії, Франції добувати вугля, а транспортовикам ладувати та перевозити те вугля до Англії, щоб допомогти англійським капіталістам зломити страйк-майнерів.

Одинокі робітники й сім’їни Радянського Союзу поспішили майнерам з матеріальною допомогою. Одинокі революційні робітники інших країн старалися допомогти англійським майнерам, але та допомога тонула як капля в морі нужди й голоду соток тисяч майнерів та їхніх родин. Тоді всі “експерти” британського уряду, всіх капіталістичних урядів, всіх реакційних трейд-юніон кричали про “російське золото”, що воно плаве в Англію для комуністичної пропаганди. Кусок хліба голодній робітничій дитині — уважалось комуністичною пропагандою.

Що-ж бачимо ми ніни? Ми ніни бачимо, як капіталістичні людожери проливають крокодилські слози над страшним положенням майнерів, яких вони голодом і холодом в 1926 році примусили до невільничих умов праці, обезкровивши їхню колісильну організацію. Ніни вони кинуть, як собаці, тим голодним майнерам милостиню й кричати будуть на цілий світ, що зробили добре діло, бо несуть допомогу голодним. Ніни, в наближаючхся виборам, Мек-Доналди, Томаси, Сноудені вживатимуть страшного положення майнерів, як аргументу проти консервативного уряду Балдвіна — тоді, як самі Мек-Доналди, Томаси й Сноудені так само, а навіть, як робітничі лідери, більше спричинили до того положення, яке тепер існує серед англійських майнерів.

За голод, за страшні муки, за голодову смерть десятків і соток тисяч майнерських дітей — кати стануть колись до відповідальності перед британським та міжнародним пролетаріатом.

“ЗАКОНИ” ФАШИСТСЬКОЇ ДИКТАТУРИ В ЮГОСЛАВІЇ.

Закон смерті виголосила югославська диктатура. Кожний, хто не захоче мовчки й в покорі терпіти визиск буржуазії, хто заперестує проти воєнних приготувань або не схоче віддати себе на імперіалістичну воєнну різню буде караний смертю.

Король видав новий закон, що називається “закон на охорону публічної безпечности й порядку в державі”.

Цей закон каже, що присуджений буде на смерть або 20-літню тюрму кожний:

1) хто пише, видає, друкує або поширює книжки, газети або плякати, в яких закликають до насильства проти державних урядів, або загрожують публічний спокій й порядок. Те саме відноситься до усної пропаганди в користь насильної зміни політичного або суспільного ладу.

2) хто приступить до товариства, організує або підтримує товариство, яке має за ціль пропаганду комунізму, анархізму, терору або змови з метою захопити владу нелегальною дорогою.

Або: смерть комуністам. В Югославії компартія й раніш працювала нелегально. Коли не зможемо кому доказати, що він комуніст, скажуть: змова, терор і т. п.

3) Хто винаймає приміщення або будувало таким особам, що мають намір зробити вишеневедені злочини.

4) Хто візьме участь в організації або пропаганді, яка приймає до виконання військовий бунту або хоче перешкодити в виробництві, поправці, транспорті воєнного матеріалу, або постачанні для армії, або, накінець, що спробує задержати горожан і воєняк від виконання їх військових обов’язків.

Ось де собака закопана! Ось на що треба було робити фашистський переворот. Воювати їм треба! Значить в Югославії хочуть без перешкоди виробляти й перевозити зброю, хочуть гнати маси до околиць, а населення, що залишилося дома, до воєнної роботи й ніхто не сміє спротивитись. Треба без слова віддавати свою кров і життя, покійно запродали себе на гарматне м’ясо. Хто не послухає й не буде мовчати — тому смерть!

5) Хто має зв’язки з заграничними особами або товариствами, що мають за ціль підготувати революцію або насильну зміну ситуації. Цей закон звернений також передовсім проти комуністів. За міжнародно пролетарську солідарність будуть карати смертю! 6) Хто приготував, переслав або захоче перевести вбивство когонебудь із державних урядовців. Через цей закон стає адміністраційний апарат паном життя й смерті над працюючими масами. Під загрозою смерті наказують покійно слухати урядовців, жандармів, офіцерів і т. д. Коли такому панові спротивитися, не послухати, сказати гостріше слово — він обвинить, що “хотіли його вбити” й готове. Тоді присудять непокірного на смерть або 20 літ тюрми.

ПРОТИ ПАЦИФІСТСЬКОЇ ОБЛУДИ.

Таслб боротьби за воєнну небезпечкою, яке проголосив Комуністичний Інтернаціонал, набуває все більшої революційної дієвості сили. Треба тільки придивитися до той вже нічим неприхованої гри, яку провадять імперіалісти, щоб пересвідчитися в усій провадженості їхньої політики. Взяти хоч-би улавлений договір про заборону війни, як засобу національної оборони. Сенат Злучених Держав ратифікував цей договір. Здавалось-би, чого-ж іще треба? Але та сама рука, що голосує проти війни, сілдом за цим голосує за грандіозну програму будування воєнної флотії. І в той час, коли з другого берега океану імперіалістична камаріла “Тан” вітає Америку з ратифікацією Келогового пакту, французька палата депутатів санкціонує негайну реалізацію військово-морської програми. Зовсім не трудно відчутти “музику” цього переключання...

Треба сподіватися, що так само Англія, Франція й інші держави “наперекір” більшовікам ратифікують Келогів пакт. Саме в цьому дусі зрив виступу французьких сенатів “миротворець” Бріїн. Та провадичі всі ці паціфістські маневри, імперіалісти шалено готуються до війни. Вони не бачать ніякого противенства в тому, що та сама рука ратифікує пакт проти війни й санкціонує мільярди народних грошей на будування крейсєрів та бомбометів. Імперіалісти допускають можливість таких моральних зобов’язань між державами (Ліга Націй, “Льоккарно”, Келогів пакт), в атмосфері найзапеклішої антагоністичної боротьби, яку ці держави між собою провадять.

Імперіалісти уважають за безперечний шлях колоніального панування, як найпевніший шлях до здійснення своєї “цивілізаторської” місії в поневоленних країнах. Виходячи з цього принципу, Англія спекулює на відсталості афганців, виїздить на запроданстві шейхів, ханів і фанатиків-поліпів, щоб затримати культурний розвиток народу й цим зберегти за собою панування над ним, а також підготувати собі на Сході новий плацдарм проти СРСР. В Арабії Англія зосереджує військо проти Іон-Сауда, а Франція буде аердроми в районі Дамаску, посилає нові військові частини, готується вогнем і мечем шити поривання сирійців до незалежности. У Марокко французьке військо провадить нешадну війну проти непокірливих племен. Заатлантичні “миротворці” провадять найзухвалішу колоніальну політику в Південній і Центральній Америці.

У цім плетиві імперіалістичних противенств революційний авангард — комуністичні партії — готують маси, очищають їхню свідомість від паціфістського сміття соціал-демократичних локваїв імперіалізму, загартовуючи їх до майбутніх великих боїв, щоб одержати майбутню імперіалістичну війну на війну громадянську. Паціфістським ілюзіям ми протиставимо революційну боротьбу з імперіалізмом. Цей суворо класовий принцип особливо яскраво підкреслено в тезах конгресу Комінтерну, і його боронить тепер радянська профдеlegaція на Кельській сесії виконкому Ліги Боротьби проти імперіалізму. Англійські “ліви” намагалися підмінити революційну методи боротьби з воєнною небезпечкою “бойовою спілкою” ультраправих і ультра-лівих. Представники радянських профспілок дали гостру відповідь: той, хто щодня сприяє зміцненню позицій капіталістичного ворога, ослаблюючи позиції пролетаріату, хто накладає з Мондами, служить Гінденбургові, Пуанкаре й Гуверові, не може бути надійним помічником у великій боротьбі проти хижацького імперіалізму.

Антиімперіалістична Ліга об’єднує різні елементи, що чинять опір готуванню до війни капіталістичних держав. Революційне крило в світовій робітничій русі підтримує її до ті, доки вона виявлятиме здатність відігравати роль об’єднувачого центру, навколо якого концентруються всі справді антиімперіалістичні елементи. Радянська делегація на сесії виконкому Ліги підкреслила, що Ліга, провадичи боротьбу проти імперіалізму, мусять перетворити свої резолюції в життя, тоб-то мусять провадити рішучу боротьбу проти щораз більшої активізації імперіалізму, вести цю боротьбу на суворо класових засадах, поєднуючи ці світові проблеми з повсякденною боротьбою пролетаріату. В той час, коли по той бік барикад імперіалісти готуються до нападу, робітники всіх країн кола варстата, в пікетах і на масових демонстраціях пам’ятають про цю воєнну небезпечку, про змови проти СРСР, про інтервенції в Китаї, в Нікарагві, і коли прийде час, що треба буде м’яритися силою, то класове розташування цих сил не викликає сумніву в тому, хто переможе.

В ГЕМІЛТОНІ ВИБУХ ШЕ ОДИН СТРАЙК.

ГЕМІЛТОН, Онт., 21. лютого. — Сьогодні вибух у цім місті ще один страйк, коли 150 робітників і робітниць краєвещкої фірми Фірт Бродєрс покинули працю. Страйкері домагаються більшої платні, визнання юній та поліпшення умов праці.

ЮНІ ПІОНЕРИ НОВОЇ ЗЕЛАНДІЇ.

Близько Австралії на малі ви бачите два острови, що відомі під назвою Нова Зеландія. Надаєть Нова Зеландія до Англії. Тут і копальні, де видобувають вугілля.

Два роки тому в Новій Зеландії почала існувати піонерська організація. У Новій Зеландії ще немає комсомолу, тому групи піонерів організувалися при партійних комітетах.

За рік після цього піонери почали видавати власну газету. Газета має назву “Юній Товариш” і друкується на ротаторі. Піонерів у Новій Зеландії щось із 50, але тираж газети — 200 примірників. Це свідчить, що піонери мають вплив на неорганізованих дітей, що також читають газету. Газета “Юній Товариш” більш як на 50 відсотків складається з подісів самих дітей.

Найбільше місця та уваги в газеті забірає школа. Діти пишуть, що в школі їм вважно вчитися. По багатьох школах по 60 учнів містяться в невеличких кімнатах. Учителям також важко працювати з великим числом учнів. На бажання учнів не звертається ніякої уваги, організації учнів нема. “У нас тільки те й роблять в школі, що навчають військової муштри, а потім розповідать про королів та війну”. Діти порівнюють свою школу зі школою Радянського Союзу. Відомості про останню вони дістають з англійської піонерської газети.

Багато пишуть піонери про боротьбу проти скавтів. У цій роботі вони використовують досвід англійських товаришів. Групи піонерів збираються двічі на тиждень. Вони провадять розмови, грають і сцїнують. Ось що пише один піонер: “У нас у Блеколді є група юних товаришів (піонерів). Ми провадимо там розмови, з яких дізнаємося про життя робітників та їхніх дітей, а також про походження світу. Коли я виросту, я неодмінно буду добрим борцем за робітничу справу, який був Ленін. Бути юним товаришем (піонером), крім того, дуже весело. У середу ми влаштували вечірку, ми грали та співали. Нещодавно ми ходили на партійні збори, розповідали там про свою роботу та збирали гроші для групи. Коли я став юним товаришем, я зрозумів, чому робітники бідні, а капіталісти — багаті”.

У нас у Блеколді є група юних товаришів (піонерів). Ми провадимо там розмови, з яких дізнаємося про життя робітників та їхніх дітей, а також про походження світу. Коли я виросту, я неодмінно буду добрим борцем за робітничу справу, який був Ленін. Бути юним товаришем (піонером), крім того, дуже весело. У середу ми влаштували вечірку, ми грали та співали. Нещодавно ми ходили на партійні збори, розповідали там про свою роботу та збирали гроші для групи. Коли я став юним товаришем, я зрозумів, чому робітники бідні, а капіталісти — багаті”.

УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК ПАМ’ЯТІ ЛЕНІНА.

В Києві відбулося жалібе засідання академії наук, присвячене п’ятиріччю з дня смерті Леніна. На засіданні з’явилися багато місцевих наукових робітників. Відкриваючи засідання, постійний секретар академії наук акад. Корчак - Чепурківський характеризовав Володимира Леніна, як визволителя робітничо-селянських мас з капіталістичного ярма. Промовець відзначив особливу роль Леніна в справі розкріпачування науки. Завдяки щільному еднанню науки з працею, наукова думка стала за могутнього чинника в соціалістичному будівництві.

“Ім’я Леніна, — говорить акад. Корчак - Чепурківський, — стало символом визволення в очач поневоленого людства і тому пам’ять про нього лишилася назавжди”.

Докладну доповідь про вагу Леніна, як мислителя, зробив проф. Семковський, звернувшись до аудиторії, що складалася переважно з наукових робітників, закликаючи її служити інтересам пролетаріату, що буде світ справжньої рівності.